

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobců: a) F. R.**, nar. „X“, **b) V. R.**, nar. „X“, **c) nezl. O. R.**, nar. „X“, všichni státní příslušnost Kosovo, všichni umístění v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá pod Bezdězem-Jezová, PSČ 294 21, všichni zastoupeni Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem v Praze 9, ul. Kovářská 4, PSČ 190 00, proti **žalované: P o l i c i e Č R, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**, se sídlem v Ústí nad Labem, ul. Masarykova č. p. 27, v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 22. 12. 2014, č.j. KRPU-283311-19/ČJ-2014-040022-DB-ZZ a č.j. KRPU-283312-20/ČJ-2014-040022-DB-ZZ,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 22. 12. 2014, č.j. KRPU-283312/ČJ-2014-040022-DB-ZZ a č.j. KRPU-283311-19/ČJ-2014-040022-DB-ZZ, **se pro vady řízení a nezákonnost z r u š u j í** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se ve společné žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhali zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 12. 2014, č.j. KRPU-283311-19/ČJ-2014-040022-DB-ZZ, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce a) zajišťuje, a jednak rozhodnutí žalované č.j. KRPU-283312/ČJ-2014-040022-DB-ZZ, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobkyně b) zajišťuje, a to

za účelem jejich předání podle právního předpisu Evropské unie s tím, že doba zajištění jim byla stanovena shodně na 90 dnů od okamžiku omezení jejich osobní svobody.

V žalobě uvedli, že žalobci a) a b) jsou manželé a rodiče žalobkyně c). Uprchlí ze země původu s cílem požádat o mezinárodní ochranu ve Francii, kde již v minulosti o mezinárodní ochranu žádali a kde se žalobkyně c) narodila. V průběhu cesty byli zadrženi českou policií a následně dne 21.12.2014 zajištěni. Nezletilá žalobkyně c) nebyla účastnicí řízení o zajištění rodičů, nicméně byla s rodiči umístěna v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová, kde se rodina nachází doposud. Napadená rozhodnutí jsou nezákonná už jenom proto, že s nezletilou žalobkyní c) nebylo jednáno jako s účastnicí a její zájmy nebyly v řízení chráněny. S poukazem na rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005 - 86, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011 - 54, trvali žalobci na tom, že je žalobkyně c) aktivně legitimována k podání předmětné žaloby, přičemž pokud s ní správní orgán opomněl jednat jako s účastníkem řízení, zakládá to důvod pro zrušení žalobou napadených rozhodnutí.

Dále žalobci namítli, že zajištění nezletilé v uzavřeném, polovězeňském prostředí je v rozporu s nejlepším zájmem dítěte. Zdůraznili, že podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte publikované pod č. 104/1991 Sb. (dále jen „Úmluva o právech dítěte“), je zájem dítěte předním hlediskem při jakémkoliv rozhodování o osudu dítěte a správní orgány ho musí mít při rozhodování na zřeteli. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011 - 54, zdůraznili, že správní orgán dle jejich názoru hrubě pochybil, když při rozhodování o zbavení osobní svobody matky s nezletilým dítětem, vůbec nepřihlédl k nejlepšímu zájmu dítěte a nepřihlédl ani k možnému zásahu do rodinného a soukromého života rodiny. Namítají, že zbavení osobní svobody dítěte nemůže být v zásadě nikdy v nejlepším zájmu dítěte. Žalobci zdůraznili, že i kdyby nebylo jiné alternativy než rodiče zajistit, musí státní orgány vždy zvážit, jestli není pro dítě lepší alternativa jeho rodiče nezajistit. Žalobci trvají na tom, že žalobou napadená rozhodnutí jsou v rozporu s Úmluvou o právech dítěte.

Žalobci poukázali na stanoviska Výboru OSN pro lidská práva, Výboru OSN pro práva dítěte, na Doporučení Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a vyjádření Výboru Rady Evropy proti mučení, dle kterých je zajišťování dětí z důvodu pobytového statutu jejich rodičů v rozporu s nejlepším zájmem dítěte a je proto nepřípustné.

Žalobci dále namítají, že byli zajištěni v rozporu s čl. 28 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“). Zejména namítají, že byli zajištěni automaticky, a to jenom na základě skutečnosti, že se na ně vztahuje Dublinské nařízení. Zdůraznili, že každý cizinec, který podal žádost o mezinárodní ochranu v jiném členském státě EU, území tohoto státu opustil a následně vstoupil na území České republiky, se v České republice nachází neoprávněně a lze ho tedy zajistit podle ust. § 129 odst. 12 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Zákon o pobytu cizinců při tom nedává správnímu orgánu možnost diskrece, tj. možnost nezajistit cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, na kterého se vztahuje Dublinské nařízení. V tomto ohledu je dle žalobců ust. § 129 odst. 1 zákon o pobytu cizinců v rozporu s čl. 28 Dublinského nařízení, protože předpokládá zajištění každého cizince, na kterého se

vztahuje řízení dle Dublinského nařízení. Žalobci trvají na tom, že správní orgány měly přednostně aplikovat Dublinské nařízení a posoudit případ žalobců individuálně s přihlédnutím na jejich životní situaci a všechny okolnosti, které vyšly najevo. Žalobci jsou přesvědčeni, že pokud by správní orgán takto postupoval, nemohl by rozhodnout o tak přísném opatření, jakým je zbavení osobní svobody na dobu 90 dnů.

Dále žalobci namítli, že správní orgán neprokázal v žalobou napadeném rozhodnutí existenci vážného nebezpečí útěku. Trvali na tom, že samotná skutečnost, že opustili Maďarsko za účelem podání žádosti o mezinárodní ochranu v jiném členském státě, ještě neznamená, že v jejich případě existuje vážné nebezpečí útěku, tj. že by se nepodrobili případnému rozhodnutí o jejich předání do členského státu příslušného k posouzení jejich žádosti o mezinárodní ochranu. Pokud by přistoupil správní orgán k takovéto interpretaci pojmu „existence vážného nebezpečí útěku“, došlo by dle žalobců opět k plošnému zajišťování všech žadatelů o mezinárodní ochranu v jiných členských státech EU, kteří na území České republiky vstoupili. Právě automatické zajišťování uprchlíků však Dublinské nařízení zakazuje. Dále žalobci zdůraznili, že v žalobou napadených rozhodnutích zcela absentuje individuální posouzení existence vážného nebezpečí útěku u jednotlivých žalobců. Žalobci rovněž poukázali na skutečnost, že formulace „vážné“ nebezpečí útěku v ustanovení čl. 28 Dublinského nařízení evokuje, že se musí jednat o jednání natolik závažné, které by odůvodňovalo zbavení osobní svobody za účelem realizace předání. Takový „vážný“ důvod však u žalobců neexistuje.

Žalobci rovněž důrazně namítají, že jejich zajištění na 90 dnů je nepřiměřené k zájmu společnosti na jejich předání dle Dublinského nařízení a je nepřiměřené i ve vztahu k jednání, kterého se dopustili. Poukázali na skutečnost, že ZZC Bělá-Jezová je zařízení určené převážně k zajištění cizinců za účelem realizace jejich vyhoštění z území České republiky. Zařízení není určené ani uzpůsobené pro žadatele o mezinárodní ochranu. Nejsou zde vytvořeny podmínky, které by vyhovovaly potřebám osob prchajících před pronásledováním nebo válkou. Rodiny zde nemají potřebné soukromí a zajištění výrazně zasahuje do prožívání jejich rodinného a soukromého života. Zajištění má nepříznivý dopad na psychický a fyzický vývoj nezletilých. Dětem je zde podáváno stejné jídlo jako dospělým. Rodina nemá možnost přípravy vlastního jídla. Prostředí připomíná vězení. Ubytovací prostory jsou oddělené plotem s ostnatým drátem a cizinci jsou střeženi a eskortováni bezpečnostní službou v uniformách s vysílačkami. Zajištění uprchlíci jsou ubytováni společně s osobami, které čekají na nucené vyhoštění do země původu. Žalobci proto neustále prožívají strach, že budou vráceni do země původu – do nebezpečí, před kterým utíkají. Žalobci mají za to, že zajištění v ZZC nemůže být jediným dostupným opatřením, poslední možností (ultima ratio) pro cizince v jejich situaci a že správní orgán je povinen postupovat za každých okolností přiměřeně a s ohledem na ochranu základních práv a svobod, zejména práva na osobní svobodu a práva na rodinný a soukromý život. Podle názoru žalobců správní orgán na tuto roli rezignoval a napadená rozhodnutí jsou ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva (např. Muskhadzhiyeva a další proti Belgii a Popov proti Francii) v rozporu s Úmluvou o ochraně lidských práv.

Žalobci rovněž namítají, že bylo možno zajištění nahradit použitím jiných mírnějších donucovacích opatření. Zejména uvedli možnost umístění do přijímacího střediska Zastávka u Brna nebo umístění do pobytového střediska pro žadatele o mezinárodní ochranu. Zastávka u Brna je uzavřené zařízení – z tohoto pohledu tedy plní účel zajištění – zabránění útěku.

Pobytové středisko pro žadatele o mezinárodní ochranu je sice otevřené, ovšem opuštění podléhá schválení tzv. propustky Odborem azylové a migrační politiky. Protože v případě žalobců nebylo vůbec prokázáno vážné nebezpečí útěku, potřebné k jejich zajištění, bylo jejich umístění do pobytového střediska z hlediska účelu zajištění postačující. Obě zařízení jsou přitom dle žalobců vhodnější k pobytu rodiny s nezletilými dětmi z hlediska prostředí i služeb. Dále se dle žalobců nabízela možnost soukromého ubytování žalobců na území České republiky, kde by na vlastní náklady vyčkali rozhodnutí o předání podle Dublinského nařízení. Nevyužití mírnějších donucovacích opatření je dle žalobců v hrubém rozporu s Dublinským nařízením, které podle žalobců zakládá nezákonnost žalobou napadených rozhodnutí.

V případě žalobců rozhodl správní orgán o zajištění na 90 dní, což je maximální zákonná délka zajištění rodiny s dětmi. Stanovení délky zajištění je přitom v rozporu s čl. 28 odst. 3 a 5 Dublinského nařízení. Maximální doba zajištění činí podle Dublinského nařízení 86 dnů. Maximální možná doba trvání zajištění dle Dublinského nařízení je tedy kratší než doba, na kterou bylo o zajištění rozhodnuto žalobou napadenými rozhodnutími.

Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhla její zamítnutí v plném rozsahu. Nezletilá žalobkyně c) nebyla omezena na svobodě, neboť napadenými rozhodnutími byli zajištěni pouze rodiče. Nezletilá žalobkyně c) je účastníkem řízení a žalovaná tuto skutečnost nezpochybňuje, avšak výčet účastníků správního řízení není podle § 27 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) povinnou náležitostí výroku rozhodnutí. Nicméně v odůvodnění napadených rozhodnutí je nezletilá žalobkyně označena jménem, příjmením a datem narození a je zde jednoznačně uveden i rodinný vztah. Vydání napadených rozhodnutí je navíc podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců prvním úkonem daných správních řízení.

K umístění žalobců do zařízení pro zajištění cizinců včetně nezletilé žalobkyně c) uvedla, že je zcela v souladu s nejlepším zájmem dítěte. Tato nezletilá osoba není zajištěná, ale je v daném zařízení pouze umístěna se svou rodinou. Žalovaná zdůraznila, že umístěním do ZZC bylo zohledněno hledisko upřednostnění zájmů dítěte, neboť v daném případě je dle žalované nejlepším řešením umístění dítěte společně do jednoho zařízení s rodinou. V uvedeném zařízení je dle žalované zajištěno plnohodnotné ubytování, pravidelná strava, lékařská péče a dále je zařízení vybaveno právě i pro rodiny s dětmi. Žalovaná tedy přihlédla k nejlepšimu zájmu dítěte a zvolila výše uvedenou variantu umístění do ZZC před pobytem někde venku bez přístřešku a bez prostředků. Zajištění v ZZC Bělá Jezová tak není ani nepřiměřené.

Žalobci vstoupili na území České republiky neoprávněně bez platného víza, nezletilá žalobkyně i bez platného cestovního dokladu. Přicestovali z území Rakouské republiky linkovým autobusem, a proto bylo prvotním úmyslem žalované vrátit je do Rakouské republiky v rámci bilaterální readmisní dohody s Rakouskou spolkovou vládou o předávání a přebírání osob s neoprávněným pobytem. To ovšem vzhledem k podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobci v Maďarsku nebylo možné. Skutečnost, že žalobci podali žádost o mezinárodní ochranu, před žalovanou zamlčeli, shledává účelovou, neboť museli být maďarskými orgány řádně poučeni o povinnostech žadatelů o mezinárodní ochranu. To zakládá i závěr o vážném nebezpečí útěku. Žalovaná nepřistupovala k zajištění žalobců automaticky. Nikdy nepaušalizuje správní řízení, ke každému konkrétnímu případu přistupuje zcela individuálně a je jí známa i judikatura českých soudů.

Ve vztahu k využití mírnějších opáření žalovaná uvedla, že nemohly být využity, neboť žalobci nevlastní žádný majetek vhodný k ubytování a taktéž nevlastní dostatek finančních prostředků k zajištění ubytování a ani na území České republiky nemají žádné příbuzné či známé, kteří by jim ubytování zajistili. Současně žalobci nemají ani dostatek finančních prostředků ke složení finanční záruky. Jiné mírnější donucovací opatření nemá žalovaná v současnosti k dispozici.

Žalovaná nesouhlasí s názorem žalobců o výpočtu maximální doby zajištění podle výkladu čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení. Žalobci sečetli všechny lhůty stanovené v čl. 28 odst. 3 a došli ke konečné maximální době trvání zajištění 87 dnů, v žalobě je chybně uvedeno 86 dnů, neboť prosinec nemá 30 dnů, ale 31 dnů. Rozpor spatřuje v určení lhůty maximálně 42 dnů bez ohledu na využití opravného prostředku cizincem. Doba zajištění, nebude-li využit opravný prostředek dle čl. 27 Dublinského nařízení, dosáhne doby 86-87 dnů. Avšak v případě využití opravného prostředku cizincem může doba zajištění překročit 86, resp. 87 dnů. Pokud sám čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení připouští počátek běhu šestitýdenní lhůty v zásadě od dvou rozdílných okamžiků, nelze výpočet maximální doby zajištění stanovit zcela dle jednoznačně kratší varianty.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a ust. § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem výslovně souhlasila a zástupce žalobců nenavrhl ve lhůtě 5 dnů od podání žaloby konání soudního jednání k projednání věci.

Napadená rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třiceti denní lhůty po doručení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

K námitce, že se žalobkyní c) nebylo jednáno jako s účastnicí řízení, uvádí soud následující. Touto otázkou se zabývala rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011 - 54, a ze dne 17. 4. 2014, č. j. 2 Azs 58/2014 - 28, která jsou dostupná na www.nssoud.cz. Ze závěrů obsažených v uvedených rozsudcích vycházel soud při svých závěrech.

Žalobou napadenými rozhodnutími, jak výslovně vyplývá z jejich výroků, byli zajištěni za účelem vyhoštění matka a otec žalobkyně c). Na žalobkyni c) v důsledku zajištění rodičů dopadá pouze ust. § 140 zákona o pobytu cizinců, podle něhož je provozovatel zařízení pro zajištění cizinců oprávněn ubytovat v části s mírným režimem cizince, vůči kterému má zajištěný cizinec vyživovací povinnost nebo jej má v péči, nelze-li zajistit péči o něj jiným způsobem. Pokud k ubytování dojde, pobývá tento cizinec v zařízení v režimu ubytovaného cizince. Zákon také výslovně uvádí, že je-li ubytovaný cizinec schopen uvědomit si omezení spojená s pobytem v zařízení, přihlíží se k jeho projevu vůle. Může přitom zařízení opustit, má-li zajištěnu péči jiným způsobem. Jde-li o nezletilého nebo osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům, může opustit zařízení jen po písemném souhlasu zákonného zástupce.

Pokud faktické okolnosti vedou k závěru, že pobyt dítěte v zařízení s jeho příbuznými je v jeho nejlepším zájmu, nejedná se o důsledek přímo vyplývající z rozhodnutí o zajištění příbuzných. Umístění nezletilého do zařízení pro pobyt cizinců je primárně výsledkem rozhodnutí jeho zákonných zástupců, byť je nutnost tohoto rozhodování vyvolána změnou faktického stavu, spočívající v omezení osobní svobody osoby, která má nezletilého v péči. Rozhodnutím o zajištění žalobce a) a žalobkyně b) nedošlo k omezení osobní svobody žalobkyně c).

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz výše uvedené rozhodnutí ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011 - 54, a ze dne 17. 4. 2014, č. j. 2 Azs 58/2014 - 28) jednoznačně vyplývá, že přestože nedošlo k omezení osobní svobody nezletilých dětí, měly tyto nezletilé děti být účastníky řízení o zajištění jejich rodičů. Dle závěrů Nejvyššího správního soudu obsažených ve výše uvedených rozhodnutích při rozhodnutí o zajištění rodičů, mohou být přímo dotčeny na svých právech na rodinný život jejich nezletilé děti, o které tito cizinci fakticky pečují. Takové děti jsou proto účastníky řízení o zajištění jejich rodičů na základě ust. § 27 odst. 2 správního řádu, neboť mohly být těmito rozhodnutími přímo dotčeny na svém právu na rodinný život. Právě na právu účastnit se správního řízení i na právu na rodinný život mohla být žalobkyně c) žalobou napadenými rozhodnutími o zajištění její matky a otce zkrácena.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 4. 2014, č. j. 2 Azs 58/2014 - 28, rovněž zdůraznil, že nezbytnost zahrnutí nezletilých do rozhodnutí o zajištění svých rodičů plyne z čl. 8 Úmluvy, podle kterého má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Jakkoli není pojem rodinného života Úmluvou definován, je vykládán poměrně extenzivně, vždy s důrazem na fungující (reálný) rodinný život [srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. 5. 1985 ve věci A., C. a B. proti Spojenému království (stížnosti č. 9214/80, 9473/81 a 9474/81) a ze dne 13. 6. 1979 ve věci M. proti Belgii (stížnost č. 6833/74)]. Vztahem zakládajícím rodinný život je bezesporu vztah rodičů a jejich dětí, o které rodiče pečují. Situace, kdy je omezena osobní svoboda rodičů a děti mohou být nadále v jejich péči pouze v podmínkách, které nepředstavují plnohodnotný rodinný život (zde v zařízení pro zajištění cizinců), je tímto zasaženo do práva dítěte na rodinný život. Za této situace je nezbytné, aby i nezletilé dítě mělo k dispozici všechny zákonné instrumenty k ochraně svých práv a nelze jej tedy o ně připravit jeho nezahrnutím do rozhodnutí o zajištění rodičů. Na uvedeném nic nemění ani fakt, že cizinci jsou nízkého věku a jejich dorozumívací schopnosti jsou omezené (podobně Nejvyšší správní soud uznal opodstatněnost příbrání za účastníky řízení ve skutkově i právně obdobné věci nezletilé ve věku 2 a 4 let – srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 103/2011 - 21, a ze dne 30. 10. 2013, č. j. 4 As 134/2013 – 31, který je dostupný na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud zároveň konstatoval ve výše citovaných rozhodnutích, že právní úprava nebrání tomu, aby nezletilé děti byly účastníky řízení o zajištění vlastních rodičů - cizinců, a to v režimu ust. § 27 odst. 2 správního řádu. Účast nezletilých dětí zpravidla nebude představovat ani procesní problémy, neboť zájmy dětí většinou nebudou v rozporu se zájmy rodičů (všichni se budou shodně bránit proti zajištění rodičů). Nejvyšší správní soud dále připomněl, že pouze nezletilé děti mohou uplatňovat námitky a skutečnosti, ve kterých spatřují zásah do svých práv; takové námitky nemohou sami za sebe vznášet ani jejich rodiče.

Nejedná se tedy o „bezzubé procesní účastenství“, jak by se na první pohled mohlo zdát, nýbrž o jediný způsob, jak uplatnit v tomto řízení práva nezletilých dětí.

V daném případě soud s odkazem na výše citovanou judikaturu jednoznačně uzavřel, že žalobkyně c) měla být účastníkem řízení o zajištění jejich otce a matky, tedy žalobců a) a b). Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě správně poznamenala, že rozhodnutí o zajištění dle ust. § 129 zákona o pobytu cizinců je prvním úkonem v řízení. Skutečností rovněž zůstává, že výčet účastníků řízení dle ust. § 27 odst. 2 správního řádu není dle ust. § 68 odst. 2 správního řádu obligatorní náležitostí výrokové části rozhodnutí. Ovšem z ust. § 69 odst. 2 správního řádu jednoznačně vyplývá, že v písemném vyhotovení rozhodnutí se uvedou jména a příjmení všech účastníků, tedy i účastníků řízení dle ust. § 27 odst. 2 správního řádu (mohou být uvedena i jinde než ve výrokové části). V napadených rozhodnutích je nezletilá žalobkyně c) pouze zmíněna v souvislosti se skutečností, že cestovala společně se žalobci a) a b), nikoliv jako účastnice řízení. Rovněž z předloženého správního spisu nikterak nevyplývá, že by žalovaná žalobkyni c) považovala za účastníka řízení (např. doručovala jí předmětná rozhodnutí apod.). Z těchto skutečností dle soudu vyplývá, že žalovaná se žalobkyní c) jako s účastníkem řízení nejednala, a tím došlo k poškození jejích procesních práv. Tvrzení žalované obsažené ve vyjádření k žalobě, že nedošlo k upření žádných práv žalobkyně c) není v souladu s obsahem rozhodnutí o zajištění a obsahem správního spisu. Ve výše uvedených skutečnostech spatřuje soud vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

Dále soud konstatuje, že i v případě, kdy by žalovaná žalobkyni c) za účastníka řízení považovala, soud konstatuje, že se žalovaná v odůvodnění žalobou napadených rozhodnutí o zajištění nikterak nevypořádala se skutečností, zda zásah do práva na rodinný život žalobkyně c) spočívající v zajištění jejich rodičů je adekvátní a přiměřený ve vztahu k důvodům, pro které má dojít k zajištění. V tomto směru jsou dle soudu rozhodnutí o zajištění zcela nepřezkoumatelná. Napadená rozhodnutí jsou zatížena tedy i vadou řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Dále se soud zabýval námitkou, zda délka zajištění stanovená žalobou napadenými rozhodnutími na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody žalobců je v rozporu s úpravou obsaženou v Dublinském nařízení.

Předně soud považuje za nutné zdůraznit, že Dublinské nařízení je svou formou pramen sekundárního práva Evropské unie v podobě nařízení. Nařízení je závazné ve všech svých částech a platí v okamžiku vstupu v platnost bezprostředně ve všech členských státech. Všechny orgány členských států, správní úřady i soudy jsou povinny nařízení aplikovat. Nařízení má aplikační přednost před vnitrostátním právem. Nařízení je obecně závazný právní předpis. Bezprostřední použitelnost znamená především, že nařízení je aplikovatelné již v důsledku své existence, aniž by bylo zapotřebí jakékoliv inkorporace či transformace. Nařízení má bezprostřední právní důsledky.

Samo Dublinské nařízení je nejnovější součástí tzv. dublinského systému, který byl původně zakotven v tzv. Dublinské úmluvě (Úmluva o posouzení státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané v některém z členských států Evropského společenství) a později v nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států. Cílem celého systému je stanovit jasná a proveditelná pravidla pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl (mezinárodní

ochranu). Tento systém má bránit na straně jedné tomu, aby žadatelé nebyli postupně státy Evropské unie vyhošťováni s tím, že jim nikde nebude poskytnuta ochrana, a na straně druhé tomu, aby tito nepodávali žádost postupně ve více členských státech Evropské unie se záměrem vyhledat stát s nejpříznivějším přístupem a nezahlcovali tak systém několikanásobnými žádostmi podanými týměž žadatelem.

V čl. 28 Dublinského nařízení je upraveno i zajištění cizince za účelem jeho přemístění. V odstavci 1 je uvedeno, že členské státy nezajistí osobu pouze proto, že se na ni vztahuje řízení podle tohoto nařízení. V odst. 2 je uvedeno, že členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření. V odst. 3 je pak uvedeno, že zajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3. V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů, nesmí být osoba dále zajištěna.

V článku 42 Dublinského nařízení upravujícím výpočet lhůt je mimo jiné uvedeno, že lhůta vyjádřená v týdnech či měsících končí uplynutím dne v posledním týdnu či měsíci, který je týměž dnem v týdnu nebo připadá na stejné datum jako den, ve kterém došlo k události nebo ve kterém proběhlo jednání, od nichž se lhůta počítá. Jestliže ve lhůtě vyjádřené v měsících není v posledním měsíci den, ve kterém by lhůta měla uplynout, končí lhůta uplynutím posledního dne daného měsíce.

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že bez ohledu na obsah právní úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců, Dublinské nařízení ve svém článku 28 odst. 3 zakotvuje maximální dobu trvání zajištění cizince za účelem jeho přemístění do členského státu příslušného k rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Tato maximální doba trvání zajištění je tvořena součtem trvání lhůt uvedených právě v tomto ustanovení Dublinského nařízení, které určují dobu trvání jednotlivých kroků mezi členským státem, v němž byl cizinec zajištěn a členským státem, do něhož má být cizinec převzat. Jde tedy o dobu jednoho měsíce, což je lhůta pro předložení žádosti členskému státu o převzetí cizince zpět. V daném konkrétním případě byli žalobci zajištěni v prosinci, který má 31 dnů. V souladu s ustanovením čl. 42 Dublinského nařízení by tedy lhůta jednoho měsíce od 22.12.2014, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o zajištění, uplynula po 31 dnech. Dále je maximální doba zajištění tvořena lhůtou dvou týdnů, které má přijímací stát na odpověď na žádost o převzetí.

A konečně je tvořena lhůtou šesti týdnů, ve kterých musí dojít k samotnému přemístění cizince. Celkově tedy v daném případě maximální doba zajištění dle čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení činí 87 dnů (31+14+42). Maximální možná doba trvání zajištění dle Dublinského nařízení je tedy kratší než doba, na kterou bylo o zajištění rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím (90 dnů).

Vzhledem ke skutečnosti, že Dublinské nařízení, jak bylo již výše uvedeno, je bezprostředně použitelné a závazné a vzhledem k tomu, že toto nařízení má aplikační přednost před právem vnitrostátním, je nutno ve vztahu k maximální délce trvání zajištění za účelem přemístění žalobců aplikovat výhradně úpravu obsaženou v Dublinském nařízení. Z obsahu čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení jednoznačně vyplývá, že maximální dobu zajištění nelze prodlužovat nad lhůtu vyplývající z tohoto ustanovení a po uplynutí maximální doby zajištění je nutno cizince propustit.

S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že pokud správní orgán rozhodl o zajištění žalobců na dobu delší než je maximální možná doba zajištění dle právní úpravy obsažené v Dublinském nařízení, postupoval v rozporu s platnou právní úpravou a takové rozhodnutí je nutno považovat za nezákonné ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s.

Vzhledem k výše uvedeným závěrům považuje soud za bezpředmětné zabývat se dalšími námitkami žalobců, když byla zjištěna v rozhodnutí výše uvedená nezákonnost. Proto se k nim již nebude vyjadřovat.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud obě žalobou napadená rozhodnutí žalované ve výroku rozsudku ad I. zrušil pro vady řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a), písm. c) a pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. Zároveň soud v souladu s ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o tom, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení, v němž je dle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právními názory, které byly vysloveny v tomto zrušujícím rozsudku.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve výroku rozsudku ad II. v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalovaná neměla ve věci úspěch a žalobci o náhradu nákladů řízení nežádali.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 23. ledna 2015

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová